

A Magyar Köztársaság belügyminisztere

az 1-a-1844/95 számon

1995.09.15 hatállyal

a minősítési jelölést megszüntette.

286	Ikt. szám:	1050
	Erk.: 7124	Lap:

15

MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERIUMA.
2-5333/1953.

SZIGORUAN TITKOS!

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERE ELSŐ HELYETTESÉNEK

5 számú PARANCSA

Budapest, 1953. november hó 19.

Tárgy: A rendőrség bűnügyi hatáskörének megállapítása.

A bűnügyi munkában nincs pontosan meghatározva az egymás fölé és alárendelt bűnügyi szervek, hatóságok feladatköre és hatásköre, ami bizonytalanságot, nehézséget és nem egyszer eredménytelenséget okoz a bűnözők elleni harcban.

Emiatt egyes objektumok, területek és vonalak hálózati biztosítása nem kielégítő, gyakran fordulnak elő összeütközések és keresztezések a munkában. Egyes rendőri szervek vizsgálati munkával vannak túlzsúfolva, más helyeken viszont elegendő feladat hiányában a nyomozók munkaereje nincs kellően felhasználva.

A célszerű és eredményes hálózati munka, a vizsgálatok arányos elosztása és - a szakterületeket figyelembevevő - végrehajtása érdekében szabályozom a bűnügyi hatáskört és az alábbiakban állapítom meg az egyes rendőri szervek bűnügyi feladatait:

I. Országos Rendőrkapitányság.

1./ Társadalmi-tulajdonvédelmi munka terén:

Operative vezeti, irányítja és ellenőrzi a rendőrség társadalmi tulajdonvédelmi munkáját. Rendszeresen jelzi a Belügyminisztérium felsőbb vezetése felé azokat a hibákat és hiányosságokat, valamint bűncselekményeket, amelyek a biztosított objektumokban, területeken, vagy vonalakon előfordulnak. Elsősorban Budapest területén, továbbá vidéken hálózatot szervez a következő objektumokban és vonalakban:

ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági, begyűjtési, közlekedési minisztériumokban,

az országos jellegű központokban, igazgatóságokban, trösztökben és ezek központi szerveiben,

375

a pénzhamisítás, arany, valutaüzérkedés, élelmiszer-üzérkedés és rejtgetés megelőzésére, felderítésére, országos viszonylatban a döntő helyeken, az osztály hálózata által jelentett bűncselekményeket nyomonzza, vizsgálja,

országosan vizsgálatot folytat a nagyjelentőségű, több megyére kiterjedő ügyekben, elsősorban a szállítás /vasúti szállítás/ közben elkövetett lopások ügyeiben, valamint tervbűncselekményekben.

/A tervbűncselekmények felderítésénél úgy az Országos Rendőrkapitányság, mint a budapesti, valamint megyei rendőrkapitányságok figyelemmel kell, hogy kísérjék:

milyen természetű bűncselekményről van szó,

ki követte el, milyen származása, milyen szándékkal.

Amennyiben politikai természetű tervbűncselekménnyel állunk szemben, azt azonnal az illetékes államvédelmi szerv tudomására kell hozni és az eljárás lefolytatását, a további munkát szükség esetén közösen kell végezni./

Fenti ügyek nyomozásában a területi szerveknek segítséget nyújt, illetve a nyomozások központi irányítását országos viszonylatban biztosítja.

Különösen nagyjelentőségű bűnügyek nyomozásában segítséget nyújt egyes területi szerveknek hálózati felderítés és vizsgálati munkában akkor is, ha az ügy nem terjed ki több megyére.

2./ Bűnüldözés és tudományos technikai munka terén:

Operative vezeti, irányítja és ellenőrzi a rendőrség bűnüldözés és technikai munkáját. Országos viszonylatban szervezi és irányítja a bűncselekmények megelőzését, minőségi és utazó ügynöki hálózatot szervez.

Kriminálisztikai téren kutatásokkal tovább fejleszti a technikai ismereteket, elsősorban az ujjnyomatok, írásvizsgálatok és a bűnügyi fényképezés tekintetében.

Hálózatot szervez Budapesten és vidéken:

A betörő-tolvajok közé, mind a városi, mind a falusi típusú betörőket tekintve,

az ismeretlen áldetektíves csalók és zsarolók közé,

a rablás vonalára, melyet gyilkossági ügyek felderítésére is felhasznál,

a jelentősebb cigánytelepülésekbe és ezzel a mozgó cigány-tolvajbandák felszámolását biztosítja.

Szervezi és ellenőrzi, elvi utasítást ad a hálózati és nyomozási munka megszervezésére, országos viszonylatban:

az értékesítés terén,

a körözött személyek felkutatása terén,

a vasuti poggyásztolvajok elfogására és a vasuti nyomozócsoportok munkájára,

a magzatelhajtás megelőzésére,
erkölcsrendészeti vonalon,

Nyomozást folytat:

gyilkossági ügyekben /ahol a tettes ismeretlen maradt/,
betöréses lopásokban, melyet több megye területén követ-
tek el,

országosan mozgó áldetektives csalók és zsarolók ellen.

A felsorolt ügyekben a területi szervek munkájához segítséget nyújt és a nyomozást egy kézben összpontosítja,

jelentős körözésekben országosan irányítja az elfogás munkáját,

írasszakértői megállapításokat végez a rendőri szervek részére,

laboratóriumi vizsgálatokat folytat a nyomozások előrevitelére,

felügyel a nyomozókutyák kiképzésére és felhasználására,

helyszinelést végez a Párt, állami és társadalmi funkcionáriusok ellen elkövetett gyilkossági, szándékos emberölési kísérletekben,

ötvenezer forintnál nagyobb kárértékű betöréses lopási ügyekben, valamint robbantásoknál,

nagyobbjelentőségű üzemi baleseteknél és tüzeseteknél Budapesten és vidéken.

3./ A bűnügyek nyilvántartása terén:

Nyilvántartja a büntetett előéletű személyeket, a le-
tartóztatottak ujjnyomatlapját, a szokásos büntetteseket, az el-
veszett tárgyakat és ismeretlen holttesteket, a körözéseket.
A nyilvántartásokból a rendőri szervek részére folyamatosan szol-
gáltat adatokat a nyomozások előbbreviteléhez. A büntettesek
nyilvántartásából adatokat szolgáltat ügyészi, bírói hatóságok-
nak és minisztériumoknak.

Nyilvántartja országos viszonylatban a határozattal el-
rendelt nyomozásokat befejezésükig, valamint a nyomozásokban
szereplő terhelteket és sértetteket.

Nyilvántartja országosan a hálózati személyeket, ellenőrzi és értékeli a hálózati munka adatait. A helyszínen ellenőrzi a területi szervek jelentő munkáját, a speciális nyilvántartásokat, dossziékat.

Havonként és negyedévenként statisztikát és értékelést készít a bűncselekmények állásáról, a nyomozási munkáról és a hálózati operatív munkáról.

4./ Közlekedésrendészeti téren:

Az Országos Rendőrkapitányság közlekedésrendészeti osztály ellenőrzési alosztálya országos viszonylatban irányítja és ellenőrzi a balesetek helyszínelését, nyomozását, valamint a balesetek nyomozásáról készített jegyzőkönyvek, helyszínrajzok és áttételi határozatok helyességét, a 325-ös Utasítás alapján.

II. Megyei Rendőrkapitányságok.

1./ Társadalmi-tulajdonvédelmi munka terén:

Operative vezeti, irányítja és ellenőrzi a megye területén folyó társadalmi-tulajdonvédelmi munkát.

Hálózatot szervez:

A megye központi gazdasági szerveibe,

a megye rejtégetési és üzérkedési gócainak átfogására, kereskedelmi és mezőgazdasági vonalon a járási gazdasági szerveknél folyó bűnözés megállapítására.

/Utóbbinál az azonos jellegű területeken/ pld: MESZÖV/ működő járási szerveknél szervezett hálózatot rezidenturába fogja össze.

A megye jellege szerint legjelentősebb ipari, vagy mezőgazdasági objektumba, a közlekedési viszonyok célszerűségét figyelembevéve, szervez rezidenturákat.

Vizsgálati munkát végez:

tervbűncselekményekben,

30.000 forintos kárértéknél nagyobb összegű lopásokban,
sikkasztásokban,

közellátási bűncselekményeknél, melyek a gazdasági rend érdekeit súlyosan sértik.

segítséget nyújt a járási szerveknek olyan ügyekben,
melynek nyomozása bonyolult, amelyekben sok gyanúsított van,
vagy amelyek több járás területére kiterjedőek, mind hálózati felderítés, mind a vizsgálat terén. /Elsősorban vonatkozik ez a szállításban elkövetett lopásokra./

Azok a megyei társadalmi-tulajdonvédelmi osztályok, melyek vasutigazgatóságok székhelyein vannak, a vasuti lopás megakadályozására, a vasutigazgatóság területére hálózatot szerveznek és felderítik a vasutigazgatóság területén előforduló valamennyi vasuti lopást. Sulyponti helyeken a vasuti tolvajok elleni vizsgálati munkában az illetékes területi szervekkel együtt dolgoznak.

2./ Bűnüldözés és technikai munka terén:

Operative vezeti, irányítja és ellenőrzi a megye területén folyó bűnüldöző és technikai munkát.

Hálózatot szervez:

a betörőtolvajok, szokásos tolvajok és ismeretlen csalók közé,

a cigánybűnözés megakadályozására a megye területén, kizárólagos hatáskörrel ügynöki hálózatot szervez,

körözési, kutatóügynököket és a megye legsulypontibb településén körözési rezidenturát,

erkölcsrendészetileg sulyponti helyeken a városi kapitányság szervezése mellett, erkölcsrendészeti hálózatot szervez a prostituáltak és a homoszexuális férfiak közé.

Nyomozást folytat:

államtitkok megsértése,

vesztegetés,

befolyással való üzérkedés,

vizáradás okozás eseteiben,

olyan ételmérgezésben, melyben több sérült van,

közegészség elleni bűntetteknel, amikor a tettes mérgezett, vagy egészségre ártalmas anyaggal kevert élelmiszer árúsit, árúbabocsájt, vagy forgalombahoz, ha ebből kifolyólag halál, vagy sérülés következett be,

gyilkosság és szándékos emberölés ügyben,

baleset áldozatának cserbenhagyásában,

vasuti balesetek ügyében, melyben halál következett be, vagy nagy az anyagi kár,

halállal végződő magzatelhajtás,

ismeretlen áldetektivek, csalások és zsarolások,

gyujtogatások eseteiben,

betöréses lopásokban, amikor a cselekményt lakás, üzlet vagy raktár feltörésével követték el,

lő-lopásokban.

A felsorolt ügyekben a nyomozást a megyei rendőri szervek nyomozói végzik, a területi nyomozók együttműködésével. A területi szervek a fenti esetekben szükséges nyomozásokat, intézkedéseket - amíg a megyei nyomozók a helyszíntre ki nem érkeztek - kötelesek megtenni.

A megyei rendőri szerv helyszínelést végez gyilkossági, szándékos emberölési ügyekben, tüzesetekben, robbanásoknál, halálos üzemi baleseteknél és a megyei rendőrkapitányság hatáskörébe tartozó betöréses lopásoknál.

Olyan helyszínekhez, amelyeknél emberek, vagy tárgyak azonnali felkutatása szükséges és kutyák felhasználásával lehetséges, a megyei rendőrkapitányság a nyomozókutyákat köteles az illetékes területi szervek rendelkezésére bocsájtani, még olyan esetekben is, ha a helyszínelést nem a megyei rendőrkapitányság végzi.

3./ Nyilvántartás terén:

Megyei vonatkozásban nyilvántartja a határozattal elrendelt nyomozásokat. A bűncselekmények állásáról, a bűnözésről és a nyomozások eredményességéről statisztikát és értékelést készít.

Nyilvántartja megyei vonatkozásban a hálózati személyeket, objektumokat, biztosított vonalakat és területeket. Irányítja és ellenőrzi a járási szervek adatszolgáltató munkáját és a központi nyilvántartás részére adatokat szolgáltat.

4./ Közlekedésrendészeti munka terén:

A megyei közlekedési előadó, a balesetek helyszínelése és nyomozása terén elvi és gyakorlati segítséget nyújt az ellenőrzőcsoport parancsnokának. Ellenőrzi a nyomozati munkát, a 325-ös utasítás alapján. Súlyosabb kimenetelű balesetek nyomozását és az ügyészséghez való áttételt személyesen végzi.

III. Városi, városi és járási, járási kapitányságok:

Az I.foku rendőrhatóságok bűnügyi hatásköre és feladata azoknak a területeknek hálózati biztosítása, melyek nincsenek meghatározva a megyei rendőrkapitányságoknál és azoknak a nyomozási és vizsgálati munkáknak az elvégzése, melyek nincsenek felsorolva sem a megyei rendőrkapitányságoknál, sem a rendőrőrsöknél.

Az I.foku rendőrhatóságok felelősek mindazon bűncselekmények felderítéséért, amelyekben a bűnügyi hatáskört tekintve a rendőrőrsök nyomoznak. A nyílt nyomozási módszereket az őrsöknek átadják és az egyes konkrét bűncselekmények nyomozásában segítséget nyújtanak. Biztosítsák, hogy az őrsök nyomozási munkájának színvonala eredményes legyen és ezen keresztül a bűncselekmények tetteseit feltudják deríteni.

IV. Rendőrőrsök.

1./ Városi szolgálatot ellátó őrsök:

Azok a városi szolgálati rendszerű őrsök, ahol az őrsparancsnokok 24 órás váltás szerint teljesítenek szolgálatot, önálló nyomozásokat nem folytatnak, panaszokat nem vesznek fel, kivételes eseteket leszámítva. Ezek az őrsök is végezzenek bünyügyi részfeladatokat, mint pl.: egy-egy tanu felkutatása, egy-egy gyanúsított felkutatása, figyelése és elfogása, a nyomozási munkában segítségadás.

A városi őrsök, területük egészen megelőző munkát végezzenek, tájékoztató egyéneik segítségével, s bűncselekmények észlelése esetén büntető feljelentést tesznek. Járőr és őrszemszolgálatot, valamint a területfelelősök munkájával megszakitják az utcán és nyilvános helyen elkövetni szándékolt, vagy megkezdett bűncselekményeket és a tettes szükségsszerű elfogása mellett a legszükségesebb nyomozási teendőket elvégezve büntető feljelentést tesznek. Vezetik a körözöttek nyilvántartását és ellenőrzik a körözöttek kapcsolatait, az amnesztia során szabadult, a rendőrhatalósági felügyelet alá helyezett személyeket, a területhez kötött személyek mozgását.

Azon városi rendőrőrsöknek, amelyeknek a székhelye a város belterületén van, de működési területe a város határán kívülre is terjed - mezőgazdasági kulturált részeket is érint - ugyanazon nyomozási hatáskörük van, mint a községi rendőrőrsöknek.

2./ Községi őrsök:

Községi őrsök azokkal a városi őrsökkel együtt, ahol az őrsparancsnokok nem 24 órás váltással teljesítenek szolgálatot, önállóan nyomoznak a következő ügyekben:

mezőgazdasági termelésben előforduló bűneseteknél, amennyiben nem nagyjelentőségűek,

begyűjtéssel összefüggő, nem nagyjelentőségű bűncselekményekben,

mezei lopások,

erdei lopások,

engedély nélküli fakitermelés,

engedély nélküli állatvágás,

társadalmi tulajdon elleni lopás, melyet nem betöréssel követtek el és melynek kárértéke ezer forintnál kisebb /kivéve a vasúti lopást/,

magánosok elleni lopások, ezer forint kárértéken alul,

betöréses lopások közül a borpince betörések és a tyukól feltörések, valamint a háztáji gazdaságokkal kapcsolatos lopások, amennyiben az nem haladja meg a helyi jelentőséget,

gondatlan tüzokozások, ezer forint kárösszege alatt,
testi sértések, kivéve a haláltokozó testi sértést,
vagyonrongálások,
tulajdonelleni kihágások,
toborzási jutalom, munkaruha elsikkasztása,
jogtalan önbíráskodás,

Közlekedési baleset, amelyben a közlekedést ellenőrző csoport valamilyen okból nem tud eljárni, üzemi balesetekben, ahol arra az őrsöt az Országos Rendőrkapitányság meghatalmazta.

A felsorolt bűncselekmények nyomozását az őrsök önállóan teljesítik. A megyei rendőrkapitányság és a járás utasítására egy-egy tanu felkutatását és kihallgatását, egy-egy gyanúsított felkutatását, elfogását az őrsök végzik.

Továbbítják az őrsök a főmagánvádas esetekre vonatkozó panaszokat. Olyan főmagánvádas bűncselekmények esetében, ahol az ügyész a vád képviselőjét közérdekből átvette és a nyomozást elrendelte, a nyomozást teljesítik.

A községi őrsök a bűncselekmények megelőzését a legszélesebb körben alkalmazott tájékoztató egyéneik segítségével biztosítják. Megszakitják az utcán és nyilvános helyen elkövetni szándékoló, vagy megkezdett bűncselekményeket és a tettes szükségsszerű elfogása mellett a legszükségesebb nyomozati teendőket elvégezve, büntető feljelentést tesznek. Vezetik a körözöttek nyilvántartását és ellenőrzik kapcsolataikat. Az amnesztia során szabadult, a rendőrhatalom felügyelet alá helyezett személyeket és a területhez kötött személyek mozgását ellenőrzik.

A városi és községi őrsök a bűncselekmény megtörténte esetében tegyenek meg mindent a helyszín biztosítására.

A tájékoztató egyénekkal folytatott munka, a bűnügyi szolgálat hálózati munkájával nem ütközhetik. Ezért nincs szükség arra, hogy a hálózati munkát az őrsök tájékoztató munkájától területileg, vagy a hatáskört nézve is, elhatároljuk.

V. Az objektum részletes elosztása.

A fenti elveknek megfelelően az Országos Rendőrkapitányság társadalmi-tulajdonvédelmi osztálya 1953. december 15-ig közölje a budapesti rendőrkapitányság vezetőjével azoknak az objektumoknak pontos jegyzékét, melyet biztosítani fog. Ugyancsak közölje ezt az érintett megyei rendőrkapitányságok vezetőjével is.

A megyei rendőrkapitányságok vezetői december 30-ig közöljék a járási rendőrkapitányságok vezetőjével, hogy egy-egy járás területén, mely objektumok biztosítását végzi a megyei rendőrkapitányság.

A budapesti és megyei rendőrkapitányságok vezetője operatív helyetteseinek elsőrendű feladata, hogy folyamatosan biztosítsa az ugyanazon területen történő hálózati munka koordinálását.

VI. Megkeresések szabályozása:

1./ Az Országos Rendőrkapitányság nyomozási megkeresést intézhet a budapesti, megyei rendőrkapitányságokhoz és a városi, járási rendőrkapitányságokhoz.

2./ A megyei rendőrkapitányság megkeresést intézhet a budapesti és más megyei rendőrkapitányságokhoz, vagy bármely városi, járási és kerületi kapitányságokhoz.

3./ I.foku rendőrhatóságok nyomozási megkeresést intézhetnek bármely más I.foku rendőrhatósághoz. Abban a megyében, amelyhez az I.foku rendőrhatóság tartozik, közvetlenül megkeresést intézhetnek bármely községi rendőrőrhöz.

4./ A községi rendőrőrsök saját járásuk területén közvetlenül megkeresést intézhetnek bármely rendőrőrhöz. A járás területén kívülre megkereséseket csak a járási rendőrkapitányságon keresztül eszközölhetnek.

A városi rendőrőrsökhöz nyomozási megkeresést intézni nem lehet. Budapesten szükséges nyomozási cselekmények érdekében írott megkereséseknél a vidéki szervek mindenképp állapítsák meg az illetékes kerületet és a kerületi rendőrkapitányságokhoz intézzék a megkeresést. Amikor erre lehetőség nincs, a megkeresést a budapesti rendőrkapitánysághoz intézzék.

Miskolcon szükséges nyomozási cselekmények érdekében a megkeresést a miskolci városi rendőrkapitánysághoz intézzék.

Budapesten és Miskolcon azokban az ügyekben, melyek a központba érkeztek, nyomozási megkeresésként, a központ szignálója rövid úton adja ki az ügydarabot az illetékes kerületi osztályhoz, a vidéki hatóság és a szám megjelölésével.

Fenti rendelkezéseket a bűnügyi szolgálat munkájában tartsa be és alkalmazza.

Elrendelem, hogy jelen utasításomat tegye oktatás tárgyává, gondoskodjon arról, hogy az érdekelt beosztottak a rendelkezéseket minél előbb megismerjék és ennek megfelelően végezzék munkájukat.

Az egyes beosztottak az utasításnak csak azon részét ismerhetik, melyek munkájukhoz szükségesek.

Piros László s.k.
államvédelmi vezérőrnagy
a Belügyminiszter I. Helyettese.

Kapják: tájékoztatásul Miniszterhelyettes Elvtársak,
intézkedésre O.R.K. Vezetője, megyei és budapesti főosztályok vezetői.

Sz.L.-né/30 példány.

217

SZIGORUAN TITKOS

Fejér Megyei Rendőrkapitányság - előseg

Érkezett: 1953 NOV 25

Melléklet:

0015-85/253. Horváth Sándor.

%

Elintézet nyert



További eljárást
nem igényel
Isztván

Szék. 1953. XII 18

n. sz.

Fig. 10

H. Horváth. and.

1953. XI. 25.

Horváth S.

A munkahelyén ke-
rült káros hírszer-
őrtétel:

953. XII. 3.

Horváth Sándor
megyei főosztály-
vezető
Lanka R. és L.

Kirácskiv.

Feladat